Teisminio proceso Nr. 2-56-3-00617-2020-(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m kovo 15 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. vasario 28 d. paduotu **ieškovės L. K.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 20 d. sprendimo peržiūrėjimo ir prašymais sustabdyti skundžiamo procesinio sprendimo vykdymą, taikyti laikinąsias apsaugos priemones, atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą,

nustatė:

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 20 d. sprendimo dalies, kuria panaikinta Kauno apygardos teismo 2022 m. balandžio 13 d. sprendimo dalis ir dėl šios dalies priimtas naujas sprendimas – ieškinys dėl sandorių pripažinimo apsimestiniais, bendrosios jungtinės veiklos fakto nustatymo, turto atidalijimo atmestas, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino teisės normas, nukrypo nuo teismų praktikos, reglamentuojančios nesusituokusių asmenų susitarimo egzistavimo faktą dėl bendros jungtinės veiklos sukuriant bendrąją dalinę nuosavybę. Teismas netinkamai vertino byloje nustatytas aplinkybes, kad šalys gerokai iki santuokos gyveno kartu ir kūrė bendrą buitį, buvo susitarusios dėl jungtinės veiklos, gyveno bendrai kaip šeima ir kūrė bendrą ateitį, kartu sukūrė bendrąją dalinę nuosavybę, kurioje jų dalys yra lygios. Apeliacinės instancijos teismas pripažino ieškovės dalyvavimą ginčo namo statyboje, gyvenimą pakankamai ilgą laiką draugę su A. K. iki santuokos ir po to bendro ūkio vedimą, bendro vaiko susilaukimą, tačiau nepagrįstai nepripažino jų susitarimo dėl jungtinės veiklos sukuriant bendrąją dalinę nuosavybę.

Kasaciniame skunde nurodoma ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą reglamentuojančias teisės normas (CPK 176, 177, 185 straipsnis), teismo pareigą motyvuoti sprendimą (CPK 331 straipsnio 4 dalies 3 punktas), išvadas padarė nesiremdamas įrodymų visuma, suklysdamas dėl įrodymų turinio, motyvais nepagrindė savo išvadų. Nors byloje pateikti objektyvūs rašytiniai įrodymai (ieškovės sesers, tėvo ir motinos patirtos didelės išlaidos namo statybai, komunalinių mokesčių ir gyvenamo namo draudimo, namo apsaugos paslaugos apmokėjimas), tačiau teismas nemotyvavo, kodėl šiuos atmetė, kaip nepagrindžiančius ieškovės prisidėjimo prie gyvenamojo namo statybos. Teismas nepagrįstai atmetė dalies byloje liudytojų parodymus, kurie patvirtina ieškovės ir A. K. aktyvų dalyvavimą namo statyboje, pinigų už darbą mokėjimą, sprendimų priėmimą; suabsoliutino liudytojus, kurie stebėjo išorinius santykius ir ignoravo liudytojus,

4

kurie stebėjo vidinius santykius. Teismas sprendime išdėstė gana trumpus argumentus, susijusius su namo statyba, neatliko procesinio byloje esančių daugybės kitų įrodymų vertinimo. Teismas nenurodė jokių argumentų dėl CK 1.87 straipsnio 1 dalies normos taikymo. Teismas netinkamai taikė CK 6.969 straipsnio 1 dalies nuostatas, susiaurino šios teisės normos taikymo sritį. Pažeisdamas įrodymų vertinimo taisykles teismas nesivadovavo įsiteisėjusiu teismo sprendimu, fragmentiškai įvertino ieškovės finansines galimybes įsigyti ginčo turtą, visiškai nevertino atsakovės J. K. galimybės įsigyti turtą, neatsižvelgė į tai, kad šios atsakovės paaiškinimai nenuoseklūs, negalintys paaiškinti bylai svarbių aplinkybių.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais i r jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Be to, kasaciniame skunde neformuluojama teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymai sustabdyti skundžiamo procesinio sprendimo vykdymą, taikyti laikinąsias apsaugos priemones, atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą nespręstini. Už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis grąžintinas jį už kasatorę sumokėjusiam V. Karaliui (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti V. K. (a. k. (duomenys neskelbtini) 476 (keturis šimtus septyniasdešimt šešis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. vasario 17 d. A.B., Swedbank" banke ir 524 (penkis šimtus dvidešimt keturis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. vasario 23 d. A.B., Swedbank" banke.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejevski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas